

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-17115-028
Otsuse kuupäev	17. mai 2023
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Anastasia Nezgovorova, Kati Karussaar
Tarbija	
Kaupleja	Elektrum Eesti OÜ, 11399985
Tarbija nõue	Lepingu täitmine.
Asja läbivaatamise aeg	17. apr 2023

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada.
2. Tuvastada, et tarbimiskohas 38ZEE-00623231-A kehtinud elektrileping nr 3344900000 pikenes kaupleja 12.novembri 2020 pakkumuses näidatud tingimustel kuni 31.detsembrini 2023.
3. Kauplejal korrigeerida tarbijale esitatud arved, sh universaalteenuse hinnaga esitatud arved vastavaks 20.novembri 2020 pakkumuses sisalduvale hinnale.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 2017. aastal määratud tähtajaga elektrilepingu nr 3344900000, millega kaupleja võttis endale kohustuse anda alates 1.jaanuarist 2018 kuni 31.detsembrini 2020 (36 kuud) mõõtepunktis 38ZEE-00623231-A tarbijale üle (müüa) elektrienergiat fikseeritud hinnaga.

12.novembril 2020 saatis kaupleja e-kirjaga tarbijale pakkumuse lepingu pikendamiseks kuni 31.detsembrini 2023 päevatariifiga 0,06780 eurot/kWh ja öötariifiga 0,05680 eurot/kWh, kuutasu 0,00 eurot. Tarbija väidab, et nõustus kaupleja e-keskkonnas pakkumusega, so vajutas nuppu: soovin lepingut pikendada.

17.novembril 2022 saatis kaupleja e-kirjaga tarbijale pakkumuse lepingu pikendamiseks kuni 31.detsembrini 2022 päevatariifiga 0,05950 eurot/kWh ja öötariifiga 0,04790 eurot/kWh. Tarbija väidab, et ei ole seda pakkumust saanud ega aktsepteerinud; talle ei ole teada, mille alusel on kaupleja enda süsteemi sisestanud kaheaastase lepingu.

Tarbija nõuab kauplejalt kolmeks aastaks sõlmitud lepingu täitmist. Tarbija möönab, et

kauplejal võib tekkida täiendav tasunõue, mille ta on valmis hüvitama.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja selgitas, et tarbijale pakuti 17.novembril 2020 lepingut kaheks aastaks odavama hinnaga, kui 12.novembril 2020 kolmeks aastaks pakutud lepingus. Kaupleja süsteemis on 17.novembri 2020 pakkumus märgitud aktsepteerituks. Kaupleja mõonab, et puuduvad tõendid selles, et tarbija pakkumuse aktsepteeris.

Kaupleja väidab, et 24 kuu kestel esitati tarbijale arveid kaheaastase perioodiga lepingu hinna järgi. Kui tarbija jääb oma nõude juurde, siis tekib kauplejal õigus nõuda tarbijalt hinnavahetust.

Alates 1.jaanuarist 2023 on tarbija üle viidud universaalteenusele, mille hind on riiklikult reguleeritud.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud tõendite järgi põhineb poolte õigussuhte energiamüügi lepingul VÕS § 208 lg 3 tähenduses. Eriseadusena reguleerib elektrienergia müügiga seonduvat elektrituruseadus (ELTS). Elektrienergia müügilepingu (elektrileping) põhikohustusteks on kokkulepitud mõõtepunkti kaudu elektrienergia edastamine ja tarbitud energia eest kokkulepitud hinna maksmine.

Pooled ei vaidle määratud tähtajaga elektrilepingu nr 3344900000 sõlmimise üle. Vaidlus on selles, kas alates 1.jaanuarist 2021 pikenes leping kaupleja 12.novembri 2020 või 17.novembri 2020 pakkumuse alusel.

VÕS § 9 järgi sõlmitakse leping pakkumuse esitamise ja sellele nõustumise andmisega, samuti muul viisil vastastikuste tahteavalduste vahetamise teel, kui on piisavalt selge, et lepingupooled on saavutanud kokkuleppe. Osundatu kehtib ka lepingu muutmise kohta.

Tarbija väidab, et on kätte saanud ja kaupleja e-keskkonnas aktsepteerinud 12.novembri 2020 pakkumuse, mille alusel genereeriti talle kolmeaastase tähtajaga leping (kuni 31.detsember 2023).

Tarbija on esitanud komisjonile kaupleja 12.novembri 2020 e-kirja, milles on pakutud elektrienergia müüki mõõtepunktis 38-ZEE-00623231-A paketi „Kasulik Klõps” tingimustel (päevatariif 0,06780 eurot/kWh ja öötariif 0,05680 eurot/kWh, kuutasu 0,00 eurot) kuni 31.detsembrini 2023. Pakkumuses on selgitatud, et leping pikeneb muudetud tingimustel ka juhul, kui tarbija kauplejaga ühendust ei võta; pikendamise pakkumusest oli võimalik loobuda kuni 30.novembrini 2020.

Kaupleja selgituste järgi pöördus tarbija pakkumuse saamisel kaupleja poole sooviga saada odavama hinnaga leping, mille alusel tegi kaupleja 17.novembril 2020 alternatiivse pakkumuse odavama hinna ja lühema tähtajaga. Kauplejal puuduvad tõendid tarbijale alternatiivse pakkumuse saatmise ja selle tarbijapoolse aktsepteerimise kohta. Kumbki pool ei väida, et tarbija oleks teatanud lepingu pikendamisest loobumisest.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et leping pikenes 12.novembri 2020 tingimustel

kolmeks aastaks, so kuni 31.detsembrini 2023. Vaidlust selle pakkumuse saatmise ja tarbija poolel kättesaamise üle ei ole. Tarbija väide selle pakkumuse aktsepteerimise kohta ei ole tõendatud, kuid see ei oma vaidluse lahendamisel määravat tähendust, kuna kaupleja pakkumuse järgi on vaikumisele antud pakkumust aktsepteeriv tähendus. Komisjonile esitatud tõendite põhjal ei saa tuvastada, et kaupleja oleks teinud tarbijale alternatiivse pakkumuse; paljasõnalised väited ei kummuta tõendatud asjaolusid.

Kaupleja selgituste järgi on tarbija viidud alates 1.jaanuarist 2023 üle universaalteenusele. Komisjonile esitatud tõendite põhjal kauplejal selleks õiguslikku alust ei olnud.

Komisjon selgitab, et tarbijaid ei saa universaalteenusele üle viia (universaalteenuse lepingu sõlmimiseks kohustada) tahte vastaselt. Selle ärahoidmiseks on seaduses kauplejatele ettenähtud universaalteenuse lepingu pakkumise kohustus ja tarbijale universaalteenuse lepingu tagasilükkamise võimaluse andmise kohustus.

ELTS §-de 44; 76' lg 5 ja elektrituru toimimise võrgueeskirja § 29 järgi toimub elektrienergia müük tarbimiskohas (energia edastamine, lugemine, andmete kajastus elektrituru andmevahetus-platvormil jm) ühe elektrilepingu alusel; kui tarbijal ei ole ühegi elektrimüüjaga elektrilepingut sõlmitud, osutatakse talle üldteenust. Samas tarbimiskohas ei saa samaaegselt kehtida mitu elektrilepingut.

ELTS § 76"" järgi osutatakse universaalteenust üksnes tarbija nõusolekul ja temaga universaalteenuse osutamiseks sõlmitud kokkuleppe alusel. Elektrimüüjal oli universaalteenuse osutamise korral kuni 2022. aasta 31.detsembrini kohustus ja on pärast seda õigus sõlmida tarbijaga, kellega tal on kehtiv elektrileping ning kellele müüdud elektrienergia hind on suurem kui universaalteenuse hind, universaalteenuse osutamise leping tarbijapoolse taotluseta, andes sellest tarbijale teada vähemalt seitse päeva enne universaalteenuse osutamise lepingu jõustumist.

Seadusest tuleneb üheselt, et universaalteenust osutatakse lepingu alusel; universaalteenusel põhineva lepingu sõlmimisega lõpeb tarbimiskohas seni kehtinud elektrileping. Kaupleja ei ole tõendanud seadusega nõutavas korras tarbija teavitamist; komisjonile ei ole esitatud 1.jaanuarist 2023 kehtivat universaalteenusel põhinevat elektrilepingut. Seega puudub kauplejal õiguslik alus nõuda tarbijalt universaalteenusele vastavat tasu.

Tarbija nõuab elektrilepingu nr 3344900000 täitmist 1.jaanuarist 2021 jõustunud tingimustel (12.novembri 2020 pakkumus) kuni 31.detsembrini 2023. Tarbija nõue on põhjendatud ja tuleb rahuldada.

Komisjon selgitab, et kauplejal on õigus kontrollida lepingu täitmist ja korrigeerida esitatud arved lepingu tingimustele vastavaks. Kuivõrd korrigeerimise vajadus ei ole tingitud tarbijast, ei ole kauplejal õigust lisada võimalikule võlgnevusele viivise nõuet.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova

/allkirjastatud digitaalselt/

Kati Karussaar

/allkirjastatud digitaalselt/